ANY I — MOLINS DE REI 12 D' OCTUBRE DE 1913 — NÚM. 2

Periódic independent. - Sortirá dugues vegades cada mes

DIES DE DOL

28 de Setembre.—Diumenge.—Son les 8 del matí; el cel es rúfol; plou!...

Aumenta la pluja... després... oh!... després ja no plou, ja es un diluvi!...

Revenen torrents i rieres; baixen les aigües de la montanya arroçegant troncs i verdises... Llot a reu!... Els carrers de la vila son altres rieres...

I l' aigua del cel no minva!... Reventen sos murs de contenció la riera de Monet i 'l torrent de la Guillema. Les cases de la part alta de la Carretera s' inonden... la del *Silo* es un llac... també la den *Medino;* el forn de l' *Hilari* veu apagat son foc per l' aigua; ja trigará díes a coure-hi pá!...

Moltes altres cases sofreixen. Cau la paret de l' hort de la Rectoral; cau després la den Capdevila...

Els horts de la part alta son estanys de llot; la cullita es perduda; el pagés plora ses inútils suades... On es la *Font dels Casals?*

El *Silo* ha pogut salvar les vaques; l' avirám ningú l' ha salvada... Per fí, calma un xic la virulencia de la pluja.

El Batlle de Barcelona atén els precs del de nostra vila; venen els bombers de la gran Capital germana; sa presencia reanima. També trevalla amb fé i poder la bomba de la fábrica gran... Quin día!...

29 de Setembre.—Dilluns.—Festa Major. —Ironia!—Desperta el poble encara atuit... Es la diada de Sant Miquel... Ha d' animarse...

Els Gegants i la música, fent que la mainada exclati d' entussiasme, aixequen quelcóm l' esperit. El poble vol oblidar; vol divertirse; pero el Llevant trevalla. .

Pasa la tarde, tristota, amenassant pluja; els festeigs se sospenen; i el Llevant segueix arrambant núvols cap al Montserrat!

Ve la nit; es la nit de la Festa; la gent invadeix Teatres i *Casinos*... De sobte el llum s' apaga!... Foscor horrible!... El Llevant ha vençut!...

Veus d' esglai omplen d' espant els cors:—El riu, el riu entra a la vila!...

Tot-hom hi acudeix!... Tot el plá ja es un mar! El riu, corrent més que 'l pensament, ha destruit lo que 'l diluvi va respectar el día avants!

Adeu, hortes!... Adeu, fruiterars preuats d' aquesta vila!... Adeu, vinyes!... La Miseria i la Fam aixequen son cap repugnant i somriuen satisfetes!... El pervindre es seu!...

Dos coixos captaires dormen sota el Pont; el Batlle ho sap!... En Bialet, l' Isidro i d' altres logren salvar-los!...

El llum no torna... el riu avança... confont ses aigües amb les del Canal i del Rec vell... arriva a la plassa de la Vila... Ja son presa del riu les cases den Planas, del Manyet; sobre tot la del Rubí... Aquest no obra les portes de la seva; mercé a n' això no invadeixen les aigües el carrer d' Abaix... Tot-hom fá lo que pot!

L' Estevet de cal Aixau, ajudat d' altres, no descansa... Se treu gent pels balcons de les cases inondades... Se salva bestiar... El Batlle, el Francisquet, el Bordas, l' Amat, el Nofre, el Picarón, el Sílio... tots fan lo que poden...

Per fí el riu cançat de sa feina destructora, retira ses aigües que han arrivat a una alsaria mai obtinguda en altres inondacións.

Pobres de nosaltres!... Tot destruit!... Que farèm ara?....

I l' Estat?... Oh! L' Estat!... Allí, en la periferia, que saben de rius ni de rieres? Sols se cuiden de minucies polítiques, d' aguantar-se al poder sigui com sigui, de fer la traveta a l' adversari, de... Deixem-ho corre!...

I no obstant, els llits d' aquests rius i d' aquestes rieres, que cada vegada van pujant, ja son mes alts que les hortes del plà, son públics i al Estat perteneixen!...

Si aixís cuida lo seu com cuidará lo dels altres!...

Profecías

En Miret era un descregut amb tota la extensió de la paraula i se reia lo mateix de les coses humanes que de les divines, prô en cambi hi havía quelcom que 'l tenía intrigat i que 'l feia pensar en que tal volta no eren tot falornies per a engatusar als incautes.

Aqueixa cosa a la que donava aital importancia i que ell creia més digne de meditació que el dogma, era la força cabalística d'un rei de copes acompanyat d' un as d' espases, lo que vaticinava una gran desgracia.

En Miret era borsista, i jamai s' arriscava a empendrer cap jugada fins després d' haverse tallat els cabells, puig que això portava irremissiblement la baixa dels valors.

Per a guanyar diners a borsa se portava varies combinacións prô sempre tenía en compte de no comensar la jugada los dimars ni divendres, aixís com tampoc els 13 del mes, per esser els díes fatídics per excelencia.

Ell amb les seves cábales había fet un capitalet i per això havía arrelat fort la creencia de que si quelcóm hi havía digne d' esser mirat amb respecte temerós era lo número 13, per lo qual lo millor era no temptar a la fatalitat, rient-se de sos designis.

En Miret era un ambiciòs i veient que la fortuna li era pródiga pretengué fer en gran escala les jugades animant-lo més que rés al saber que s' havía enriquit quantiosament un company seu, mercé als concells que rebía d' una dona que tiraba les cartes.

Si li haguessin dit que havía obtingut tants guanys degut a son talent financier, hauría fet un visatge i hauría replicat que els cálculs fets, amb la consulta de balanços i amb l' estudi de la situació económica de les borses fallaven de deu, nou vegades. Pero no era aixís, se tractava d' una cosa més seria que tot això i per lo tant era digne d' esser pensada. Indagá, i trobá 'l modo d' entrevistarse amb l' oracle vivent. Era aquest una dona entrada en anys, sorda i gairebé cega que reflexaba gran bondat en son semblant.

Saludá en Miret, al entrar al consultori amb una lleu inclinació de cap, que fou contestat amb un «Bé, i vosté?» degut a que l'adivina había cregut que li preguntava per son estat de salut. Exteses les cartes sobre la taula, després de haverles fet escapsar amb la má esquerra, única que té 'l dó d' obrir les portes de lo desconegut, comensá a parlar lo pervindre per boca de la iniciada amb els secrets de la vida en quin llibre llegía com si estés imprés amb carácters de foc. Tancats els ulls i amb veu débil com d' ánima en pena li esplicá que lo cavall de bastos, acompanyat del sis d' espases deia que hauría d' empendrer *un viatje per qüestió de papers*, afegint al sortir un as d' oros i un tres de copes que lo dels papers era un negoci que ell ja feia i que lo viatje sería per a recullir els guanys que obtindría. Aná després contestant a les preguntes que en Miret li feu, i sortí aquest tan convençut de saber lo que havía de passar a la borsa, que ja frisava esperant l' hora de comensar la jugada forta en que obtindría tants guanys, segons vaticini de la tiradora de cartes.

Al mateix día de l' entrevista no va esser possible començar, car era dimars, prô a l' endemá, posá en práctica els concells de la dona i comprá accións del Nort no sols a la borsa de Barcelona sino que ordená a París que també n' hi .compressin.

Tal com vaticinaba l' oracle als tres díes hi guanyava gairebé una quarentena de mils duros i aleshores corregué a consultar novament a la que sabía tant, obtenint la resposta de que encare hi guanyaría molt mes. Prô aquesta vegada va fallar la ciencia miraculosa i esdevingué amb vuit díes una sotregada tant forta en tots els valors, que en Miret fou declarat en quiebra, puig que els seus cabals no arrivaren a pagar els deutes. Aclaparat i esmaperdut no tingué força per a sobreviurer a la ruina i al presentar-se els acreedors a son domicili lo trobaren rígit sobre son llit de mort, amb una taca vermella que s' extenía per la pitrera de la blanca camisa. S' havía suicidat!

A l' endemá un cotxe furgó trasladava els restes d' en Miret a un poble de la costa ont había nascut i ont tenía una propietat funeraria la seva familia.

La profecía s' hauía complert, puig en Miret feia un viatje per *qüestió d' uns papers*, doncs no eren sino papers les accións que l' habíen arruinat.

FRA FREJ.

Presentiment

L' istiu ens ha deixat i en sa mortalla
s' hi veu l' anyorament de la marcida flor;
m' apar, d' uns llavis verges la rialla
enmudida d' un cop, per un sentit plor.

Vindrán les vetlles llargues, i en l' escó
prop de la llar roenta prò fumosa
se sentirá dels vells qualque ressó,
del rosari diürn d' una tristor que imposa.

Callarán les cançons de l' aucellada
boi despullant els arbres la ventada
donant-los-hi vissió de sentiment,

i les valls farà roncar la tramontana;
i nostre cor somnia una il-lussió llunyana
que engendra 'n nostre pit un foll anyorament..

J. GUITART CARCERENY.

ESTIUENCA

S' acostava el primer d' octubre. Aquell poblet alegre i rialler, enclavat en un bell recó de la costa catalana, veia apenat marxar als estiuejants que durant la temporada de la calor constituíen l' alegría de la platja. Entre aquests hi havía en Manel qui havía passat tres mesos en el poblet. Semblava talment que li arrenquessin l'ánima, al tenir d' abandonar aquell niu de felicitats. Però no tenía mes recurs; s' acabava l' istiu i 'l Manel tenía d' ingressar a classe.

¡Perxó estava trist! ¡Perxó estava capficat! No podía resistir a l' idea de marxar i deixar allí els seus amors tendres i joves.

El Manel era estimat i estimava amb verdader

amor a la Remei, xamosa noia de 18 anys, filla d' un vell mariner de la platja...

Amb el cor plé de tristesa, un bell jorn al matí anava a despedirse de l' estimada. Caminava per la sorra envers una barraca emblanquinada que s' alsava magestuosa sobre unes roques arran d' aigua.

Una joveneta vestida amb un sencill vestit blanc s' estava a la porta. Amb els ulls i el mocador amb que s' aixugava 's veia clarament que plorava, uns lleugers i dolços sospirs s' escapaven de sa boca...

¡Era ella! La Remei; l' estimada del Manel i que també 's dolía de la separació que tenía d' haver-hi entre ella i son amor

Llarc rato feia que estava aixís quant vegé que 'l Manel anava envers ella. Per un instint interior ses llágrimes pararen en sec i corregué a trobar el seu estimat.

—Ploraves, Remei meva?—li digué el Manel tant promte estigueren junts.

—Sí, Manel; plorava i deixa que plori novament al teu devant.

—Per quina causa?

—I m' ho preguntes a mi, jo que t' aimo tant? Com vols que no plori al veure que tenim de separar-nos, qui sap si per sempre mes? Com vols que no plori al pensar que potser m' oblidarás a mí, per estimar-ne, tal volta, una altre. ¡Oh! Deixa que plori, puig sols plorant trobo consol.

I arrencá en un plor que conmovía. Aquella ánima tendra, verge encara a les impresións de l' amor, havía concebut una passió folla pe 'l Manel.

Havíen arribat a la casa. Juraments per part de l' un i promeses per l' altre, barrejades amb encisadores paraules d' amor, endolcien la despedida dels dos enamorats.

Acabava el Manel de fer-li una promesa formal de matrimoni, quant la porta s' obrí i aparesque el vell mariner que havía sentit tota la conversa dels aimants.

—Molt bé, fills meus—digué—estimeuse que l' amor es mitja vida.

També ell havía sigut jove i també havía estimat...

I en el ressó d' aquella barraca emblanquinada, s' oiren uns encisadors petons com a ofrena d' amor única passió que ennobleix l' ánima.

. . . . . .

Ha transcorregut molt temps desde aleshores. El Manel i la Remei son casats; i en el mateix lloc hont s' alsava aquella barraca, allí hont s' havíen jurat amor tantes vegades; s' hi aixeca are un xalet hermosíssim, bell niu d' amor pels joves esposos...

J. JORNET.

Himne al trevall

Que hermós es contemplar-te, oh! terra catalana,
florint bella entre espines, com flors en els rosers!
Formigues previsores, aucells que son niu criden,
cor franc, cap alt, veu clara!... Aixís son tos obrers!
Dels Pirineus altivols en les glacials congestes,
en l' aspre serralada del vell Montseny nevat,
del blau mar de la terra en les plascentes ones,
en els penyals ferestecs del sacre Montserrat;
de dalt de les fumoses negrenques xemaneies,
dels camps que llaura amb pena el vell sofert pagés,
del cel i de la terra, del sol, del mar, de l' aire,
de tot lo que Deu cria, de lo que l' home ha emprés,
del fons de nostra terra, de tot lo que 'ns envolta,
de tota Catalunya, del cim i de la vall,
solemne, heróic, ne puja com oració sagrada
que als peus de Deu arriva, grandiós himne al trevall!
El canta la mar blava quan el vaixell la creua,
dalt del vaixell el canta l' ardit brun mariner,
el canten les compreses del riu que mou la fábrica,
el canta dintre d' ella el brau sofert obrer,
El canten les encluses quan sobre s' hi bat ferro,
les máquines el canten amb veu de son volant,
les noies de la costa el canten teixint blondes,
les noies de montanya el canten boi pastant!...

—

Gloriosa Catalunya, dins teu tot-hom trevalla!
Torném sempre a la feina, tornem-hi amb tot el cor,
i alçém la veu enlaire, cridant tots:—Esperança!
que poble qoe trevalla, es poble qne no mor!

LL. PUIGGARÍ.

Impromptu II

—Ola simpátic, ¿Ont t' havíes ficat?

—He sigut fora.

—¿Que fá molts díes?

—D' avants de les festes de Sant Miquel.

—Aixís s' explica que no 't veies.

—¿Cóm anat la festa major?

—Noi, molt mullada. Ha sigut lo qu' es diu una festa completament líquida.

—Ja m' en vaig enterar de l' aigua que va caure... Peró tinc entés que vareu fer quelcóm.

—Aixó sí.

—Esplicat home.

—Després de tantes desgracies ni tampoc tinc humor.

—¿Que varen fer focs artificials?

—Si i molt bonics per cert.

—Debía haber poca gent.

—¿Cóm s' entén poca gent? No hi cabía una ánima més. Ningú creia que fossin tan lluits. Mereixen un aplauso els organitzadors per lo molt bé que varen sapiguer presentar-ho.

—¿I els gegants?

—Bonics de debó.

—¿Anaven ben vestits?

—Tant Na Dolors Sala, com el trempat Pahissa s' hi varen lluir de debó amb llurs indumentaries. Semblaven talment gegants de casa bona, llástique la geganta va ensopegar no se amb que i va caure a terra tan llarga (i aixó que ho es molt), com el constructor la va fer.

—Pero no 's debía fer pas mal.

—Aixó no. Jo no la vaig sentir pas queixarse.

—¿I les funcións?

—Bastant bé. Llástima que a mitja representació 'ns varem quedar a les fosques.

—Me creia que are amb la nova instal·lació hauríen corretgit aquestes petites deficencies.

—¿Com s' enten corretgir? Es dir son corretgides i aumentades, puig l' altre día se va apagar la llum no més que set vegades.

—¿No més set?

—¡Gracies a Deu! No més set.

—¿Per qué díus gracies a Deu?

—Perque podía haber-se apagat catorce voltes.

—Digam quelcom de les funcións.

—No més ni va haver en el *Centre Catalanista* i en el *Cine Delicies*.

—¿I a les fosques varen fer-les?

- ¡Tú dirás, home! Amb espelmes i més espelmes i així varen acabar-les.

—Debía ser curiós.

—Lo que era molt negre.

—I les sardanes?

—Noi ens les varen quedar a deure.

—¿I això?

—¿I això? Te contesto jo.

—Si que es extrany.

—Vareig sentir a dir, però jo no ho crec, qu'un músic s' havía encostipat.

—Així's, té explicació.

—¿No hi varen haver balls públics també a més de les sardanes?

—Sí, a la plassa.

—¿I ont varen tocar els músics?

—Sota la visera del mercat.

—¿No 'm vas dir que hi tocarien a sobre?

—Doncs va ser a sota; me vaig equivocar.

—Ja 'm semblava a mí que per alguna cosa o altre tenía que servir alló. I are doncs ho deurán treure havent passat les festes.

—No home. Ho deixen per a l' any vinent.

—¿Que has vist algún número del periódic FESTA?

—Sí; i per cert que 'm va agradar molt.

—Ja me 'l deixarás veure.

—Si vols enterar-ten compra'l.

—¿No hi ha rés més de nou?

—Que jo sápiga, no.

—Així's doncs adeu, fins un altre.

—Fins un altre.

FLIT.

De la farándula teatral

Al arrivar a mes mans el primer número de FESTA, vaig fullejarlo amb el delit propi de la curiositat per a enterar-me de l' obra que s' havíen emprés, ben digna de lloansa per cert, uns quants joves de nostre vila. Anava llegint i fruint al mateix temps els variats trevalls firmats tots ells per persones d' indiscutible mérit dins el món de la literatura, quant vareig arrivar al programa general de les festes de Sant Miquel, i allavors l' ánima me va caure als peus al enterar-me que jo un tant humil com insignificant cronista de teatres havía de fer la resenya, però ¡tot sol!, de les funcións que en un mateix día se celebraven en els *Centre Catalanista*, *Joventut Católica*, *Cine Delicies* i *Embalat de la Carretera*. Vaig duptar uns moments en posar-me malalt o fugir tot seguit de Molins de Rei i no tornar fins ben entrat el present mes; després de la consegüent lluita, vaig entrar en reflexió i aquesta me va aconsellar deixés les coses tal com estaven i que a última hora quelcóm s' hi arreglaría.

I així's mateix va succeir, puig *l' arreglo* no va fer esperar-se gaire, puig el día 28 del passat una forta tempesta d' aigua va caure durant quatre o cinc hores consecutives, sembrant de llágrimes les llars de moltes famílies. Degut, doncs, a n' aquesta inesperada nota trágica, se suprimiren les funcións en l' *Embalat de la Carretera* i *Joventut Católica*.

Comenso les ressenyes, ja que aquesta es la meva feina i no la de donar compte de les desgracies d' aquests díes, puig en la seva secció ne parla l' encarregat de fer-ho.

DÍA 28 DE SETEMBRE.—*Círculo Tradicionalista:* A l' hora anunciada va comensar la funció baix el següent programa:

«Marxa de D. Carles», que fou escoltada amb tot respecte per la distingida concurrencia. Seguidament se posá en escena el drama «Cor de roca», molt ben interpretat.

«Marxa de D. Jaume» i poesíes llegides pe 'ls senyors Vives i Fábregas, escoltant molts aplaudiments. La part de concert inmillorable. Per fí de festa se posá en escena la divertida comedia «Caboríes», que entretingué moltíssim al públic.

Acabá tant bella festa amb un discurs dit per l' elocuent orador senyor Puigrefagut, que sigué calurosament aplaudit per la distingida concurrencia que omplenava el local.

DÍA 29.—*Centre Catalanista:* A les 9 de la nit entraba, mal impresionat encar per les malifetes del temporal, en la sala d' aquest local, més per a buscar una distracció al meu decaigut ánim, que com a cronista.

El públic, molt escás per cert, comentava amb pena la nota del día. Als cuits moments d' haver arrivat, la campana anunciá el comens de l' espectacle; tot seguit se feu el silenci en la sala i s' aixecá la cortina.

«L' home de palla», drama en dos actes de l' Ignaci Iglesias, fou la primera del programa.

A mida que anaven succeint-se les escenes, me semblava impossible que dita obra fós de l' autor de «Els vells».

Espero el desenrotllo del drama i no 'm convens. S' em fá increíble que de la ben trempada ploma del *poeta del poble* (com li diuen) hagués sortit una obra tant plena d' equivocacións. Crec que tenim dret a exigir quelcóm més de l' autor de «El Cor del Poble».

Tant «L' home de palla» com «Flors de Cingle», les dos últimes produccións de l' Iglesias, son dos fracassos dintre la vida literaria del gran dramaturg, que no li perdoném per saber que no li manca talent per a donar-nos obres de més empenta. El drama que ara 'ns ocupa fou estrenat en plena agonía del *Teatre Catalá*, quant nostre teatre necessitava més que mai obres de força per a salvar-lo del perill de mort que l' amenaçaba i que desgraciadament no ha desaparescut encar, i en les acaballes de nostre *Teatre Nacional* ve el senyor Iglesias amb el seu «Home de palla» que no ha convensut a ningú.

Jo 'm faig cárrec que 'ls autors en les seves produccións no han d' estar acertats sempre, però si que quan tenen obres inédites d' un valor reconegut han de donar-les a coneixer i més en les circunstancies que atravessaba nostre teatre, que era cosa de vida o mort, una obra que si no 'l podía salvar li hagués al menys allargat la vida.

Per persones autorisades sabém qu' el senyor Iglesias quan va entregar al *Sindicat d' Autors Dramátics Catalans* «L' home de palla», tenía en cartera obres d' aquelles que donen fama als seus autors. ¿Per qué 's va resistir a entregar-les? Perque convensut que el *Teatre Catalá* era causa perduda, no va trovar convenient ni oportú sacrificar obres que més endevant segurament coneixerém.

Me vaig extenent massa en una qüestió que 's mereix un article apart i que no seré jo qui l' escrigui, per causar-me fonda pena el tenir que posar de relleu, una vegada més, el poc amor que el públic ha demostrar sentir per nostre *Teatre Nacional*.

La companyía del senyor Santacana se portá admirablement en el desenrotllo del drama, guanyantse justos aplaudiments la senyora Verdier i les senyoretes Mestres i Daroqui, Els senyors Santaca-

FESTA

na, Cinca, Daroqui, Pallach i Cerdá molt justos en llurs papers.

Com si amb l' abundant aiguat no n' hi hagués prou per a deslluiment de la funció, acabat el drama ens varem quedar a les fosques per causa d' una importuna interrupció en la llum eléctrica, que deixá el poble en les tenebres i amb aquestes condicións i amb l' ajuda d' espelmes se representá la xamosa comedia en dos actes de nostre bon amic en Lluís Puiggarí «Mirallets per a cassar aloses», que va fer les delicies del públic que rigué de bona fé les situacións cómiques que abunden en l' obra; els héroes de la comedia de l' autor de «¡Permetim!» sigueren els senyors Aymerich i Daroqui, magistralment secundants per a el reste de la companyía.

Cine Delicies: El genre de moda es el que s' ensenyorí en aquest favorescut cine, puig una companyía bastant acceptable d' opereta feu de les seves en el reduit escenari del local.

La primera del programa l' ocupava la opereta en tres actes de fama mundial «Eva», l' indiscutible éxit del día que tingué que acabar-se casi a les fosques a conseqüencia de l' avería soferta en l' electricitat.

L' empresa per a sortir airosa se defensá amb una improvisada instalació d' espelmes i gas acetilé, poguent aixís continuar la preciosa opereta, en la que 's guanyaren justos i merescuts aplaudiments les primeres tiples senyoretes Molins i Torres, la senyora Gil i els senyors Calvo, Vallmajor, Murcia, Berangé, Camps, Corberó i Serra. Els chors molt afinats.

El decorat, exprés per a dita opereta, deixá satisfet a n' els més exigents.

Seguidament se posá en escena l' aplaudidíssima opereta «Los cadetes de la Reina» que no varen acabar, puig a mitja representació el públic desfilá per anar a presenciar la tragedia que es celebraba en el teatre de la Natura i que n' era protagonista el riu Llobregat, que desbordat s' escampaba despiadadament, arrencant llágrimes de desesperació a n' els pobres perjudicats que tindrán un recort per sempre més de la tant tristement célebre festa major d' enguany!

MANELIC.

NEGATIVA

«Estimat amic *Libori:*
L' espero amb gran precisió
en la redacció de FESTA
aquesta nit a les nou.»
Aixís me diu en la carta,
el dignissim director
d' aquest novell quinzenari
tan digne d' admiració.
Quina hora es?... Les vuit i pico!
Caratsus! Será qüestió
d' encaminar-me a la cita
com mes aviat millor.
Em poso el barret de palla
i m' agafo el meu bastó...
es dir, no... pot-sé el paraigua...
Está estrellat! .. Bè, per xò,
no gens, no m' estranyaría
que fes un ruixat molt gros,
puix Sant Pere compra l' aigua,
actualment, a preu molt bó.
Tot preguntant-me amb empenyo,
que será 'l que dirme vol,
me dirigeixo a *La Luna*
que es on hi ha la redacció.

—Deu la guardi, *Benardirta,*
que no hi es el seu senyor?
—En *Pepet?*
—Tant sols per dir-li
si es que ha vist al director
del periódic FESTA.
—Es dintre;
diu que espera a un escriptor.
. . . . . .
—Hola! bon amic *Libori!*
—Que tal, senyor Director?
—Ha rebut la meva carta?
—Per xò vinc.
—Es un favor,
que amb interés li demano.
—Vosté dirá.
—Segui doncs.
Es tracta d' una ressenya
d' aquesta Festa Major,
istil cómic, vui dí en broma
per eix número segón.
—Parla en serio?
—I doncs, home...
—Istil broma diu que 'l vol?
Prò qui es que está per bromes
en aquests díes tant molls.
—Tant molls, diu?
—Vull dir de plujes,
riuades, i... que sé jo.
Qui no 's queixa de ses vinyes,
es queixa de que sos porcs,
les gallines, pollets, anecs,
s' han ofegat, o bé a l' hort
totes les parets que 'l volten
han anat de *tromballóns.*
Molt senyor meu, i dispensim,
jo essent festiu escriptor,
no he escrit en eixos díes
res que volgués bon humor.
—Vosté no 'n dongui pas compte
dels aiguats i les tristors,
ha de descriure lo alegre
i tot lo festiu tant sols.
—Escolti un moment i creguim:
Le alegre i festiu que vol
ont ho trobarém, contesti...
Vol que li digui jo?... En lloc!
. . . . . .
Surten els gegants un día
dels tres de Festa Major
i ja 'n te prou la geganta
per caure de morros, oi?
Té l' Ajuntament amb ánsia
per si li han fé un cap nou.
Ja plora na Dolors Sala,
perque el vestit, amb la pols,
no resulta tan simpátic,
tan lluent, ni nou tampoc.
Això alegra? Això fa riure?
A vosté si, prò a mi no.
S' anuncia l' arribada
d' «En Patufet». Tots els nois,
contents com les castanyoles,
l' esperen badat el cor.
I te... que després no arribi.
Eh que ho es d' encisador,
veure disgustats als nanos
en aquests díes de goig?
Els embalats espaiosos
no 's poden alçar tampoc.
La pluja tot ho estronca.
Que n' es de bonic això!
Per xò els balls se continuen

en sales que Deu n' hi dó
i els balls son lluits com sempre
sense tanta animació.
En la nit del primer día
mentres estaven fent funció,
(que sols fou en dos teatres),
vam quedar sense claror.
Ja 'm té molt amoinadíssims
a l' Emilio Port i al Bosch
i al senyor Puiggarí, en dubte
de si es presenten o no
els «Mirallets» que feliços
fan a n' els espectadors.
Continuen l' espectacle
amb espelmes, com se pot,
i per poc que a la sortida,
en lloc d' un bon sobretot,
es posen unes carbasses
que haurien anat millor.
Que es bonic! Que es admirable!
Vaja, creguim, que el que es jo
critiques en broma o serio
no les vull fer, no! no! i no!

LIBORI.

QUEIXA

Ha plogut molt de valent i ja hem tornat a ser-hi. La Raseta de la Plaça ha baixat plena i hem tornat a veure el trist espectacle de no poguer passar, quedant els carrers dividits.

Valdría la pena, que nostres autoritats se preocupessin un xic mes de tal estat de coses; i ja que dita raseta, no es possible aconduhirla amb claveguera, al menys que s'hi fés un petit pont, com en altres punts s' ha fet, i aixís s' evitaría el no poguer passar o mullar-se els peus. Perque no 's compren que per estar servits quatre veins, que hi passen el carro, estiguém mal servits i descontents tots els d' un poble.

QUIN.

MUSICADES

Homenatgém a Wagner

Son tants i tants els musicolecs que han parlat del colós de Leipzig que un trova paraules justes per a enaltir la figura gloriosa del genial Mestre.

Jo desde aquestes senzilles columnes m' atreveixo, encar que la meva humil i pobre paraula tingui poca autoritat per a tractar un assumpte que altres han expressat millor; amb tot i això no puc menys en portar també una poncelleta a la gran corona de flors que teixeix el món (musicalment parlant), per cenyir la testa venerable del que un jorn es digué Ricart Wagner.

Honrém avui la memoria del celebrat Mestre, al que debém tantes obres magnes cada jorn més aplaudides i admirades.

Fervents i entussiastes admiradors som del creador del drama líric, el que 'n pocs anys s' ha conquerit el primer lloc en el món musical, donant per resultat final de la seva vida, la grandiosa manifestació artística que hem presenciat amb fonda emoció honorant al autor de la monumental obra que 's diu «Parcifal».

Perxò les ovacións grandioses coronen cada vegada la sublimitat del art genial quin esperit selecte amb la seva potencia creadora i revolucionaria ha destruit tota una época de convencionalismes artístics musicals.

No podém jamai faltar-hi al homenatge que avui tributa tot el món consagrant la memoria del geni de Leipzig.

Honrém la gloriosa conmemoració dedicant al centenari d' aquest naixement l' estrofa triomfal cantant el geni monstre de Ricart Wagner.

SEBASTIÁ MESTRES.

***

El día primer d' Octubre en el «Centre Catalanista, donaren una extraordinaria representació de la aplaudida ópera del mestre Donizetti, *Lucrezia Borgia*, obra que recorda els bons temps gloriosos dels grans artistes Gayarre i Mazini celebritats de fama mundial.

La junta d' aquest «Centre» recordant aquells bons temps ha volgut obsequiar als seus socis amb les melodioses notes que compta aquesta ópera, i al mateix temps contractá per desempenyar els principals personatges d' aquesta hermosa obra els valiosos elements que passaren per sobre les taules d' aquest teatre; els aficionats a la música del *Bel canto* pogueren saborejar altra volta les belleses i fracments enlairats que 'l mestre escrigué a sa hermosa partitura.

La senyora Darnis en el paper de *Lucrezia Borgia* estigué a son lloc, es dir, a l' alçada de gran artista i excelent cantatriu, sobretot a la romança del prólec *Come e bello*, no deixarém tampoc de parlar de l' impressió que 'ns feu el final del segón acte *M' odi ah m' odi* la senyora Darnis digué i posá en ses frases una intensitat dramática insuperable, corroborant al éxit de cantant sa maravellosa i fresca veu de timbre brillant i agradable; el públic aplaudí amb freqüencia el trevall de la notable artista.

La senyora Ketti de Gasparini, també ajudá en sa tasca a l' éxit de l' obra; hi há un adagi castellá que diu que: *quien tuvo retuvo* i aixó es lo que passá a dita senyora; no vá desmereixe per rés el bon conjunt.

El baix senyor Serra en el paper de *Duc Alfons* se portá com un excelent cantant i extraordinari artista, digué i cantá son personatge amb la maestría que 'ns té acostumats.

El tonor senyor Cantarell també demostrá en son paper de *Genaro* ses aptituts de bon cantant i notable artista, en la página qu' estigué millor fou al final del segón acte en l' escena de la mort, quant diu: *Madre se ognor lontano...* en aquest pasatge estigué a gran alsada cantant l' última frase *Madre io moro* amb molt sentiment i forta emoció.

El distingit públic aplaudí fortament varis paisatges de l' obra i al final de cada acte, el trevall qu' amb fé i voluntat posaba cada artista.

El mestre senyor Mazzi conduí l' orquestra molt bé.

Els chors ¡ai els chors! i la *Ballata* que poc interés tenía.

Il segreto per esser felici no 'n parlém... no, val mes.

En una o altra part s' ha de coneixe la miserable economía, aquesta plaga resulta sempre perjudicial al efecte armónic i dolenta al bon sentit dels aimants de la bona música, car se sentía un buit sens efecte ni sonoritat; si Donizetti ho

hagues sentit: hauría dit ¿ahont son els fagots, trompes i trombons, que vaig escriure a la meva partitura?... No vos hi amoineu Mestre, no bé d' aquí poca falta fan.

PIF-PAF.

***

Joventut Católica.—El concert que executá l' «Orfeó», devant de la nombrosa i distingida concurrencia que omplenava la sala de dita entitat, fou un éxit mes que adjuntar als ja conquistats per la floreixent agrupació, puig baix l' experta i energica direcció del mestre Blanch cantaren el complert programa anunciat amb molta afinació i gust.

Molt bé el senyor Grau acompanyant amb el piano tres cants dels del repertori, qui ajudá a donarls-hi mes relleu i omplenar més la vetllada amb tot explendor organitzada.

WELLF.

DE FORA

MARTORELL.—Serien les 12 de la nit quan el toc de somatent i el xiular de les sirenes de les fábriques despertava a tot Martorell que alarmat se preguntava que passaba.

Prompte se sabé: el riu Noia s' había sortit de mare, arrastrant-ho tot amb sa corrent impetuosa.

Tot hom se precipitá vers al «Pont de Noia»; l' espectacle era imponent, una riuada com no se 'n havía vist cap desde l' any 1842, entrant per tot arreu, inondaba cases, s' emportaba botes, arrassaba horts i vinyes, omplía, en fí, una comarca de consternació.

Els que tenien quelcom en perill s' apresuraren a salvar lo que podien ajudats per els que res ,els hi perillava.

Un estrépit formidable va omplir de desesperació el cor de molts que era per ells la pérdua del seu modo de viure; l' estrépit era la conversió en un munt de runes de la fábrica de 'n J. Sans.

¡El Llobregat va crescudíssim! !Hi ha una familia en un arbre que no 's poden salvar! Aquestes veus feren que tot-hom, ávid d' emcciónes, corregués cap al Llobregat a l' altre banda del «Pont del Diable».

Efectivament, al unirse 'ls dos rius formaren un llac grandiós i allí aprop, a uns 100 metres en dintre, en mitj de la foscor se sentíen les veus d' un home i una dona que demanaven auxili amb accent cor-prenedor.

Eren dos pobres, un jove d' uns 25 anys i una noia d' uns 18, que foren sorpresos per l' aigua dormint en una barraca. Ell s' enfilá a un arbre i ella a la barraca, aquesta 's desplomá i per uns moments l' aigua volgué engullir-se aquell ser jove, mes trová un arbre i s' hi agafá. Allavors fou quan se 'n adonaren la gent que després hi va anar acudint en gran nombre. L' arbre aquell es trencá i tot-hom va sentir l' estrépit d' un cos que queia a l' aigua; altre vegada intentá engullir-la, mes ella valerosa i gracies a l' altura del nivell, s' agafá a un altre arbre.

Entretant una barca de salvament que van anar a buscar a Sant Andreu, va arribar i tripulant-la amb perill en Joan Vila, va anar fins als arbres, essent salvats aquells dos infelissos i transportats després al Hospital, d' on ja han sortit complertament restablerts.

En els mateixos moments un cas per l' istil i pot-ser mes emocionant, per tractarse d' una mare que perdía el fill, passava en una fábrica de paper.

Devant el plor desgarrador d' aquella mare, l' ex-arcalde de Martorell senyor F. Valls i el senyor F. Sans entraren amb aigua a coll i inminent perill de derrumbament, fábrica endins fins a arribar a trovar al nin de 18 mesos que 'ls rebé somrient, ignorant de lo que passava, amb tot i portar el clatell xamuscat per l' aigua que bressolant-lo el transportá damunt la marfagueta que li feu de barca, bon troç enllá.

També fou salvat per en R. Matas un home que prompte l' aigua potser l' hauría mort (1).

A mes d' aquests molts foren els cassos dignes de menció passats aquella nit i moltes les persones dignes d' elogi per son comportament.

El nivell de l' aigua arrivá a un metro i mitj mes alt que ara fa 6 anys.

Les pérdues poden calcular-se en mitj milió de pessetes.

v. DOMENECH.

Cinemes

Els aimants d' aquest espectacle han estat de enhorabona, puig es innombrable el nombre de pel-lícoles interessants que aquests díes s' han projectat. Citarém les de ressó que en els dos cines s' han exhibit.

Delicies.—*Zigomar*, pel-lícola kilométrica i detectivesca, genre de moda, que 's tocat en aquest film amb tota cura de detalls i interpretada notablement. Una altre que complagué molt el públic per sa inmillorable presentació, fou *La gran audacia*, de la naixenta casa Savoia, com també *¿Quién es el culpable?* cinta en quina s' hi reflexa superlativament el carácter alemany i es posada amb tota sobrietat per artistes eminents.

Las Columnas.—An aquest cine es mes el nombre de pel-lícoles exhibides, ja que treballaren tots els díes de la Festa Major i com que no vui fer-me pesat citaré no més les capdeventeres: *Esclavos del oro*, *Lejos de la dicha*, *Armas y amores*, *La carabina de la muerte* i *La lección del abismo* de la imponderable casa Pathé, totes elles superiors, principalment l' última interpretada per la genial Robinne; *Victima de un capricho* i *Una hija de Eva* de la casa Roma film, notables també, i altres; que com ja he dit, fora aixó inacabable, deixaré de nomenar.

No hi ha en prespectiva rés de crit.

EDISSON.

AFORISMES

Procura que ningú noti
si es que 't pintes lo bigoti.

—

Quan ne tinguis de estar dret
no portis calsat estret.

—

No 't faltarán pas rahons
si tens testos als balcons.

(1) Aquest del sust ha mort.

El que te molt de dinê
fer lo burro li está bé.

—

Molts cops diners de menors
enriqueixen als tutors.

—

Dona que está en lo carrer,
casa bruta i llits per fer.

—

Si tens diners fes lo pobre
que de barra sempre en sobra.

—

Al qui pren dona a llogué
després no s' en pot desfé.

—

Quant la llaga a un li cou
es que li han amagat l' ou.

—

No seguis amb tamboret.
que no sigui igual i dret.

—

El que 's creu ser molt felís
Deu lo fá mudar de pís.

—

Passarás molts de neguits
si te moques amb els dits.

—

No sempre el que vá mudat
lo que porta ho ha pagat.

—

Vivint en mitj de foscures
no 's guanya prou per untures.

—

Si descals vás a Parets
no hi vagis amb els peus nets.

—

No tothom qui va afeitat
sap ahont cau lo Llobregat.

—

El que juga als prohibits
sol deixar-hi fins els dits.

—

Balnearis i aigües bones
empobreixen les persones.

SANTIAGO BOY,

Noves i comentaris

En el próxim número inaugurarém la secció *Plana infantil*, aixís doncs encoratjém a n' els petits col-laboradors per a que si volen veure en el número que vé la seva firma estampada en aquestes columnes, se decideixin aviat per a enviar quelcom.

El nostre bon amic don Joan Torres, ha donat per acabat el seu estiueig sortin per a la capital acompanyat de sa distinguida familia.

Habóm establert el cambi amb *La Veu de Catalunya*, *El Teatro Mundial*, *El Cultivador Moderno*, i la Revista de l' Ateneo obrer del districte de Barcelona i *Sol Ixent* de Sant Feliu de Llobregat.

Ha sortit de nostra vila per a anar a pendre possesió de la cátredra de la Normal de Tarragona, nostra bona amiga i col-loboradora la senyoreta Agna Canalías.

Ha donat per acabat son estiueig nostre amic don Salvador Clariana, qui a sortit acompanyat de sa familia per a la capital.

El nostre amic en Miquel Gras Vila, ha acabat un drama en un acte titulat *Les víctimes del mar*, en el que hi posa música l' inspirat mestre en Miquel Blanch.

Dita obra ha sigut escrita expresament per a la Joventut Católica d' aquesta vila.

Esperém per a parlar-ne el día de l' estrena, que segóns rumors será aviat.

La nit del tercer día de la Festa Major la Comissió de festetjos ens obsequiá amb un espléndit castell de focs d' artifici que fou l' admiració del nombrós públic que invadí tots els llocs desde on se podía presenciar tan típic espectacle, puig no tenim recort d' haver-ne admirat en aquesta vila cap tant complert, variat i tant digne de lloansa com fou l' aludit.

El día primer d' Octubre deixá d' existir don Olegari Boatella, industrial allunyat de sos negocis i resident en aquesta vila per a reparar sa averiada salut.

Ens aliém amb l' ánima amb el dol que la infortunada familia está atravessant.

D. E. P. el finat.

L' esposa de nostre amic i col·loborador Francisco Freixas (*Fra-Frej*) ha donat a llum un hermós noi.

La nostre enhorabona.

Van desfilant els forasters de nostre vila, puig el dimecres día 8 sortiren per a la capital tots els de la *Colonia Vilagut*

Bon hivern i fins a l' any vinent.

Nostre bon amic i col·loborador el doctor Miquel Estorch, el día 20 del passat, doná una conferencia en l' Ateneo Barcelonés sobre *El cinematógrafo bajo su aspecto médico y los intereses creados*, essent molt aplaudit per la distingida concurrencia que asistí a l' acte.

Dita conferencia está a la venda al preu de 0 25 pessetes a can Joan Carreras (recader), carrer de Pí i Margall, i en nostre Administració.

CORRESPONDENCIA

Josep Clot Corts. Rebuda la seva postal i li agraim molíssm la seva decisió, puig ens ha fet un marcat servei.—*S. Sabater Oliver*. Anirá en el próxim número. Gracies.—*Jaume Modolell*. Lo mateix li diém.—*Salvadó Giberga*. Queda en cartera fins quant inaugurém la «Tribuna Lliure».—*Josep Vidal Bertrán*. Gracies per a lo seu trevall, que l' insertarém en el próxim número. Enviin mes.—*Joan Molins*. Per tenir el número confeccionat anirá en el próxim, i gracies per la seva atenció.

Imp., Alfons I d' Aragó, 39.—MOLINS DE REI